

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 25. aprīlī
(OR. en)

8624/23

Starpiestāžu lieta:
2023/0105(COD)

FOOD 30
DENLEG 22
CODEC 670
AGRILEG 74
SAN 203

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 21. aprīlis
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 201 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA, ar ko groza Padomes Direktīvu 2001/110/EK, kas attiecas uz medu, Direktīvu 2001/112/EK, kas attiecas uz pārtikai paredzētām augļu sulām un dažiem līdzīgiem produktiem, Direktīvu 2001/113/EK, kas attiecas uz cilvēku uzturam paredzētiem augļu džemiem, želejām un marmelādēm un saldinātu kastaņu biezeni, un Direktīvu 2001/114/EK, kas attiecas uz dažu veidu daļēji vai pilnīgi dehidrētu konservētu pienu, kurš paredzēts lietošanai pārtikā

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 201 *final*.

Pielikumā: COM(2023) 201 *final*

Briselē, 21.4.2023.
COM(2023) 201 final

2023/0105 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,

**ar ko groza Padomes Direktīvu 2001/110/EK, kas attiecas uz medu,
Direktīvu 2001/112/EK, kas attiecas uz pārtikai paredzētām augļu sulām un dažiem
līdzīgiem produktiem, Direktīvu 2001/113/EK, kas attiecas uz cilvēku uzturam
paredzētiem augļu džemiem, želejām un marmelādēm un saldinātu kastaņu biezeni, un
Direktīvu 2001/114/EK, kas attiecas uz dažu veidu daļēji vai pilnīgi dehidrētu
konservētu pienu, kurš paredzēts lietošanai pārtikā**

{SEC(2023) 162 final} - {SWD(2023) 97 final} - {SWD(2023) 98 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Tā dēvētās “Brokastu direktīvas” ir septiņas direktīvas¹, kas nosaka kopīgus noteikumus par dažu pārtikas produktu sastāvu, tirdzniecības nosaukumu, marķējumu un noformējumu, lai aizsargātu patērētāju intereses un nodrošinātu šo produktu brīvu apriti iekšējā tirgū. Tās darbojas līdzīgi kā tirdzniecības standarti, kas dažiem lauksaimniecības produktiem noteikti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007², jo tajās ir ietverti gan lauksaimniecības produktu tehniskie apraksti, gan norādīts šo produktu sastāvs, īpašības un izmantotās ražošanas metodes.

Produktus, attiecībā uz kuriem šādi kopīgi noteikumi noteikti, ar attiecīgajiem tirdzniecības nosaukumiem drīkst tirgot tikai tad, ja tie minētajiem noteikumiem atbilst. Šo tirdzniecības nosaukumu izmantošanai parasti ir būtiska komerciāla vērtība, jo patērētāji tos atpazīst un lēmumus par pirkumiem pieņem, paļaujoties uz tiem.

Novecojuši noteikumi var kavēt inovāciju vai neatbilst patērētāju vēlmēm. Šādos apstākļos noteikumi ir jāpielāgo. Pašreizējās Brokastu direktīvas ir pieņemtas pirms vairāk nekā desmit gadiem. Pēdējā gadu desmitā pārtikas produktu tirgi ir būtiski attīstījušies, pateicoties ne tikai inovācijai, bet arī tam, ka ir mainījušies gan aspekti, kas raisa sabiedrības bažas, gan patērētāju pieprasījums. Tāpēc ir lietderīgi dažus Brokastu direktīvu noteikumus pārskatīt.

Šī pārskatīšana tiek veikta, ņemot vērā arī Komisijas stratēģiju “No lauka līdz galdam”³ un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus (6.1. iedaļa). Stratēģijā “No lauka līdz galdam” izziņots, ka Savienības tirdzniecības standartu pārskatīšana, kas aptver arī Brokastu direktīvas, jo tās līdzinās tirdzniecības standartiem, tiktu veikta, lai nodrošinātu ilgtspējīgu produktu ieviešanu un piegādi. Turklāt Komisija ir apņēmusies meklēt iespējas veicināt pāreju uz veselīgāku uzturu⁴ un stimulēt produktu sastāva pārveidošanu, īpaši attiecībā uz pārtikas produktiem ar

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 1999/4/EK (1999. gada 22. februāris), kas attiecas uz kafijas ekstraktiem un cigoriņu ekstraktiem (OV L 66, 13.3.1999., 26. lpp.).

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/36/EK (2000. gada 23. jūnijs) par kakao un šokolādes produktiem, kas paredzēti lietošanai pārtikā (OV L 197, 3.8.2000., 19. lpp.).

Padomes Direktīva 2001/110/EK (2001. gada 20. decembris), kas attiecas uz medu (OV L 10, 12.1.2002., 47. lpp.).

Padomes Direktīva 2001/111/EK (2001. gada 20. decembris), kas attiecas uz dažu veidu cukuru, kurš paredzēts lietošanai pārtikā (OV L 10, 12.1.2002., 53. lpp.).

Padomes Direktīva 2001/112/EK (2001. gada 20. decembris), kas attiecas uz pārtikai paredzētām augļu sulām un dažiem līdzīgiem produktiem (OV L 10, 12.1.2002., 58. lpp.).

Padomes Direktīva 2001/113/EK (2001. gada 20. decembris), kas attiecas uz cilvēku uzturam paredzētiem augļu džemiem, želejām un marmelādēm un saldinātu kastaņu biezeni (OV L 10, 12.1.2002., 67. lpp.).

Padomes Direktīva 2001/114/EK (2001. gada 20. decembris) par dažu kategoriju daļēji vai pilnīgi dehidrētu un konservētu pienu, kas paredzēts lietošanai pārtikā (OV L 15, 17.1.2002., 19. lpp.).

² OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.

³ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Stratēģija “No lauka līdz galdam”. Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā”, COM(2020) 381 final.

⁴ Tas ietver mazāka brīvo cukuru daudzuma uzņemšanu ar uzturu, uz ko norādīts EFSA 2022. gada 28. februāra zinātniskajā atzinumā par augstāko pieļaujamo pārtikas cukura diennakts devu, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7074>. Brīvos cukurus veido pievienotie cukuri, kā arī

augstu tauku, cukuru un sāls saturu. Visbeidzot, lai palielinātu patērētāju iespējas pārtiku izvēlēties uz informācijas pamata un ilgtspējīgi, Komisija ir izziņojusi arī to, ka apsvērs, vai neierosināt uz dažiem produktiem attiecināt obligātu norādi par izcelsmi vai provenienci, turklāt visā pilnībā ņemot vērā ietekmi uz iekšējo tirgu.

Turklāt, kas īpaši attiecas uz Direktīvu 2001/110/EK, Padomes prezidentvalsts 2020. gada 15. un 16. decembra secinājumos par uzturvērtības marķējumu iepakojuma priekšpusē, uzturvielu aprakstiem un izcelsmes marķējumu⁵ atsaucas uz Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomē izskanējušajiem dalībvalstu aicinājumiem minēto direktīvu pārskatīt, lai tiktu norādītas medus maisījumos izmantotā medus izcelsmes valstis, un aicina Komisiju sākt izstrādāt tiesību akta priekšlikumu, lai minēto direktīvu attiecīgi grozītu. Arī Eiropas Parlaments 2021. gada 20. oktobra rezolūcijā par stratēģiju “No lauka līdz galdam” taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā⁶ aicina Komisiju ierosināt tiesību aktos izdarīt medus marķēšanas noteikumu izmaiņas, kas uzlabos patērētāju informēšanu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, būtu jāpārskata Brokastu direktīvas, proti, šādas Padomes 2001. gada 20. decembra direktīvas: Direktīva 2001/110/EK, kas attiecas uz medu, Direktīva 2001/112/EK, kas attiecas uz pārtikai paredzētām augļu sulām un dažiem līdzīgiem produktiem, Direktīva 2001/113/EK, kas attiecas uz cilvēku uzturam paredzētiem augļu džemiem, želejām un marmelādēm un saldinātu kastaņu biezeni, un Direktīva 2001/114/EK, kas attiecas uz dažu veidu daļēji vai pilnīgi dehidrētu konservētu pienu, kurš paredzēts lietošanai pārtikā.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Katra no minētajām četrām direktīvām, uz kurām attiecas šis priekšlikums, ir atsevišķs tiesību akts, kas reglamentē attiecīgos produktus. Lai gan, ja vien minētajās direktīvās nav noteikts citādi, tiek piemēroti vispārējie pārtikas aprites tiesību aktu noteikumi, nav citu tiesību aktu, kas tieši attiektos uz aspektiem, kurus reglamentē šīs direktīvas, kas attiecas uz medu, augļu sulām un dažiem līdzīgiem produktiem, augļu džemiem, želejām un marmelādēm, saldinātu kastaņu biezeni vai pilnīgi dehidrētu konservētu pienu.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Pārskatīšana veicina citas darbības saskaņā ar stratēģiju “No lauka līdz galdam” un Eiropas Vēža uzveikšanas plānu⁷, kuru mērķis ir veicināt ilgtspējīgāku un veselīgāku uzturu. Kas attiecas uz izcelsmes un uzturvērtības marķējumu, tā saskaņota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem⁸ gaidāmo pārskatīšanu. Tās mērķis ir arī papildināt izziņoto priekšlikumu par ilgtspējīgu pārtikas sistēmu tiesisko regulējumu.

cukuri, kuri dabīgi ir augļu sulā un koncentrētā augļu sulā un kuru struktūra ir sadalīta. Želejas ir produkts, ko ražo no augļu sulas un cukura.

⁵ Lauksaimniecības un zivsaimniecības padome, 2020. gada 15. un 16. decembris (14048/20).

⁶ 2020/2260(INI).

⁷ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei “Eiropas Vēža uzveikšanas plāns” (COM(2021) 44 final).

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1169/2011 (2011. gada 25. oktobris) par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu (OV L 304, 22.11.2011., 18. lpp.).

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Četru pārskatāmo direktīvu juridiskais pamats ir Eiropas Kopienas dibināšanas līguma (Amsterdamas konsolidētā versija jeb tagadējais LESD) 37. pants. Attiecīgais minēto direktīvu grozīšanas juridiskais pamats ir LESD 43. pants.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Līgumā par Eiropas Savienības darbību noteikts, ka lauksaimniecība ir dalītā Savienības un dalībvalstu kompetencē.

Ar Savienības tiesību aktiem par lauksaimniecības produktu tirdzniecības standartiem, to vidū Brokastu direktīvām, ir aizstāti nevienādīgi, iepriekš spēkā esoši valsts standarti attiecībā uz daudziem produktiem. Dalībvalstu tiesību akti, kas attiecas uz četru minēto Brokastu direktīvu aptvertajiem produktiem, bija jāsaskaņo tāpēc, ka atšķirības valstu tiesību aktos par attiecīgajiem produktiem varēja radīt negodīgas konkurences apstākļus, kas varēja maldināt patērētājus, un tātad tieši ietekmēt iekšējā tirgus darbību. Ņemot vērā ietekmi uz iekšējo tirgu, atsevišķas dalībvalstis nevarēja pienācīgi risināt šo jautājumu, izmantojot valsts standartus.

Lai gan ar Savienības tirdzniecības standartiem, to vidū Brokastu direktīvām, plānotie mērķi ir sekmīgi sasniegti, direktīvas jāgroza, lai pievērstos jaunām vajadzībām, problēmām un jautājumiem, kas radušies kopš šo tiesību aktu pieņemšanas, piemēram, ilgtspējas apsvērumiem. Šis priekšlikums grozīt četras Brokastu direktīvas galvenokārt sastāv no prasību un produktu definīciju atjaunināšanas, un tāpēc grozītajos tiesību aktos noteiktais kompetences sadalījums starp Savienību un dalībvalstīm būtiski mainīts netiek.

Jo īpaši attiecībā uz medus izcelsmes marķēšanu jāmin, ka patērētājiem ir tiesības zināt medus ģeogrāfisko izcelsmi, kā teikts Direktīvas 2001/110/EK 5. apsvērumā. Cita starpā jānorāda, ka tiek ražots dažādu veidu medus, kas ievākts no dažādiem augiem un kokiem. Vides, ģeogrāfiskie un klimatiskie apstākļi var ietekmēt dažādās pasaules daļās ražota medus īpašības. Šīs īpašības ietekmē arī tas, ja dažādas ģeogrāfiskās izcelsmes medus tiek sajaukts. Tādējādi pastāv cieša saikne starp medus īpašībām un kvalitāti un tā izcelsmi. Lai garantētu, ka patērētāji ir pienācīgi informēti par patērētā medus īpašībām un kvalitāti, ir obligāti jābūt pieejamai pilnīgai informācijai par minētajiem aspektiem un patērētāji netiktu maldināti. Tālab pašlaik piemērojamajā direktīvā tiek prasīts uz etiķetes norādīt valsti vai valstis, kurās medus iegūts. Tomēr tajā paredzēta arī iespēja medus izcelsmes valstu sarakstu attiecīgi aizstāt ar kādu no šādām norādēm: “ES valstīs ražota medus maisījums”, “ārpus ES valstīm ražota medus maisījums”, “ES valstīs un ārpus ES valstīm ražota medus maisījums”. Saskaņotu ES standartu neesības dēļ medus marķēšana visā Savienībā atšķiras, un tas var maldināt patērētājus un kavēt iekšējā tirgus darbību. Piemēram, tirgus dalībnieki, kas importē medus maisījumus iepakošanai dalībvalstī, kura pieprasa atsevišķu valstu sarakstu, attiecīgās konkrētā medus izcelsmes valstis var nemaz nezināt. Ņemot vērā ciešo saikni starp medus kvalitāti un tā izcelsmi un stratēģijas “No lauka līdz galdam” mērķi palīdzēt patērētājiem izdarīt izvēli, pamatojoties uz informāciju, arī par pārtikas izcelsmi, un vajadzību uzlabot iekšējā tirgus darbību, ir lietderīgi izcelsmes marķēšanas noteikumus saskaņot un iespēju nenorādīt izcelsmes valsti vai valstis gadījumā, ja medus izcelsme ir vairākās valstīs, svītrot.

Turklāt bez kopīgiem Savienības noteikumiem par augļu sulu dabīgā cukura satura samazināšanu šo dzērienu kvalitāte un autentiskums (t. i., fakts, ka dabīgais cukurs patiešām ir ticis atdalīts īpašā procesā, nevis atšķaidot ar ūdeni vai negatavu augļu sulu) visā Savienībā nebūtu saskaņots. Tā kā šādi produkti Savienības tirgū kļūs arvien pieejamāki, ir jānosaka Savienības tiesiskais regulējums, lai atvieglotu to brīvu apriti starp dalībvalstīm, taču vienlaikus saglabātu patērētāju interešu aizsardzību attiecībā uz augļu sulām (t. i., neradītu

apjukumu) un nodrošinātu gan tirgus dalībnieku faktisku un godīgu konkurenci, gan šo augļu sulu ar samazinātu cukura saturu kvalitāti un integritāti, jo attiecīgais process var ietekmēt šā produkta īpašības.

Visbeidzot, direktīvā par dehidrētu konservētu pienu būtu jāiekļauj apstrāde, kas jāveic, lai, reaģējot uz jaunām patērētāju vajadzībām, ražotu piena produktus bez laktozes, un angļu valodas termins “evaporated milk” būtu jāsalāgo ar starptautiskajiem standartiem.

- **Proporcionalitāte**

Attiecībā uz katru no galvenajiem ierosinātajiem grozījumiem četrās attiecīgajās Brokastu direktīvās izmantotā pieeja nesniedzas tālāk par to, kas ir izvirzīto mērķu sasniegšanai piemērots un vajadzīgs.

Attiecībā uz medus izcelsmes marķēšanu ierosinātā grozījuma mērķis ir nodrošināt medus brīvu apriti iekšējā tirgū un, ņemot vērā ciešo saikni starp medus kvalitāti un tā izcelsmi, patērētājiem pieejamu pilnīgu informāciju par medus izcelsmi. Lai gan atsevišķu valstu saraksta aizstāšana ar atsauci uz maisījumu var mazināt tirgus dalībniekiem uzlikto slogu, patērētājiem pieejamu pilnīgu informāciju par medus izcelsmi tā nenodrošina pietiekami labi. Turklāt, tā kā pienākums uzskaitīt visas atsevišķās medus izcelsmes valstis bez iespējas to nosaukumus aizstāt ar atsauci uz maisījumu vairākās dalībvalstīs jau ieviests, šis noteikums var būt maldinājis patērētājus un kavējis iekšējā tirgus darbību. Tātad, atcelt iespēju gadījumā, kad medus iegūts vairākās valstīs, izcelsmes valsti vai valstis nenorādīt, ir samērīgs risinājums, kas ļauj sasniegt izvirzītos mērķus.

Attiecībā uz augļu sulām ar samazinātu cukura saturu iecerēts izveidot jaunu produktu kategoriju un noteikt tādu pašu cukura samazināšanas robežvērtību, kāda Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1924/2006 par uzturvērtības norādēm⁹ noteikta attiecībā uz norādēm par cukura samazināšanu (vismaz 30 %), lai tādā veidā nodrošinātu saskanību starp šiem diviem tiesiskajiem regulējumiem un neradītu patērētāju apjukumu, kaut arī šīs jaunās produktu kategorijas gadījumā norāde “samazināts cukura saturs” nav uzturvērtības norāde, bet gan daļa no produkta nosaukuma kā tāda. Turklāt būs jāsaglabā visas pārējās būtiskās galaproduktu fizikālās, ķīmiskās, organoleptiskās un uzturvērtības īpašības, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu, ka patērētājiem tiek piedāvāts kvalitatīvs produkts.

Attiecībā uz džemiem pieejai, kuras rezultātā tiktu mainīts cukura daudzums (t. i., minimālais cukura daudzums tiktu samazināts vai atcelts pavisam), būtu bijis vairāk trūkumu nekā priekšrocību. Ja minimālais cukura daudzums, kas vajadzīgs džemu pienācīgai saglabāšanai, konsistencei un sajūtai mutē, tiktu mainīts, tas nepaliktu bez sekām. Pirmkārt, to mainīt ir ļoti sarežģīti no tehniskā viedokļa, jo nāktos piemeklēt jaunu atbilstošu cukura saturu, ar kādu, izmantojot atbilstošu pektīnu veidu un daudzumu, džems joprojām saželēs. Otrkārt, tam būtu vērā ņemama ekonomiskā un vidiskā ietekme (t. i., rastos papildu pārtikas atkritumi, jo džemiem būtu īsāks glabāšanas laiks, būtu jāizmanto vairāk ūdens, jo tiktu pievienots vairāk pektīnu, un šis lielākais ūdens daudzums būtu arī jāiztvaicē un pasterizācijai būtu vajadzīgs ilgāks laiks, turklāt abi minētie procesi patērētu papildu enerģiju). Cukura daudzuma minimālās robežvērtības pazemināšana turklāt neļautu nozarei tirgot džemu ar samazinātu cukura saturu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1924/2006 par uzturvērtības norādēm, jo šāda veida džemus tehniski vairs nebūtu iespējams ražot. Tātad vispiemērotākais risinājums ir atļaut tirdzniecības nosaukumus “džems” un “zeleja” turpmāk lietot tikai attiecībā uz produktiem, kuros minimālais augļu saturs ir augstāks, nekā prasīts patlaban. Šī pieeja arī neliedz nozarei

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1924/2006 (2006. gada 20. decembris) par uzturvērtības un veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem (OV L 404, 30.12.2006., 9. lpp.).

saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1924/2006 par uzturvērtības norādēm turpināt tirgot džemu ar samazinātu cukura saturu (vismaz mazāk par 30 %).

Kad vien iespējams, arī attiecībā uz dehidrētu konservētu pienu, izdarīta atsauce uz starptautiski pieņemtiem standartiem, lai nepieļautu tādu nesamērīgu noteikumu ieviešanu, kas iekšējo tirgu padarītu ar starptautiskajiem standartiem nesaderīgu.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Izvēlētais juridiskais instruments ir direktīva, jo spēkā esošās normas ir iekļautas direktīvās un vajadzība tās aizstāt ar tieši piemērojamu regulu nav pierādīta.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Gatavodamās pārskatīšanai, Komisija ir publicējusi ārējā izvērtējuma atbalsta pētījumu par tirdzniecības standartiem (“pētījums”)¹⁰ un dienestu darba dokumentu par tirdzniecības standartu izvērtēšanu (“izvērtējums”)¹¹. Abi dokumenti attiecas uz Brokastu direktīvām.

Pamatojoties uz pētījumu, izvērtējumā secināts, ka Savienības tirdzniecības standarti kopumā ir bijuši paredzēto mērķu sasniegšanā iedarbīgi un nav radījuši būtisku neplānotu/negaidītu ietekmi. Jo īpaši attiecībā uz džemiem, želejām un marmelādēm, ņemot vērā noteikumus par minimālo cukura saturu un iespēju dalībvalstīm šajā sakarā izdarīt atkāpes, izvērtējumā secināts, ka ir panākts apmierinošs līdzsvars starp patērētāju interesēm, kas saistītas ar produkta saglabāšanu, un vajadzību ņemt vērā konkrētās valsts specifiku, kā arī rīcībpolitikas prioritātēm veicināt veselīgāku uzturu (džemi ar zemāku brīvo cukura saturu). Izvērtējumā turklāt konstatēts, ka Savienības tirdzniecības standarti sagādā vērā ņemamu pievienoto vērtību salīdzinājumā ar starptautiskiem un privātiem tirdzniecības standartiem, jo i) tie ir obligāti un to prasības jāievēro visā Savienībā, ii) tie ir pielāgoti konkrētajai Savienības darbības un tirgus situācijai, iii) attiecībā uz daudziem produktiem to noteiktās kvalitātes prasības ir stingrākas. Izvērtējumā identificēts, ka dažos spēkā esošajos standartos, iespējams, nav pietiekami ņemtas vērā tehnoloģiju, tirdzniecības stratēģiju un patērētāju gaumes izmaiņas. Tas jo īpaši attiecas uz sulām, attiecībā uz kurām izvērtējumā identificēta šāda problēma: Direktīvā 2012/12/ES noteikts, ka cukuru pievienošana augļu sulām vairs nav atļauta, un pēc 2016. gada 28. oktobra attiecībā uz augļu sulām vairs nav atļauts izmantot norādi “no 2015. gada 28. aprīļa augļu sulām nav pievienoti cukuri”, savukārt attiecībā uz citiem dzērieniem uz augļu bāzes, arī nektāriem, norādi “bez pievienota cukura” un norādi “satur tikai dabīgu cukuru” var izmantot joprojām, un tas rada patērētāju apjukumu un noved pie negodīgas konkurences.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Komisija 2019. gadā izvērtēja tirdzniecības standartus, to vidū Brokastu direktīvas, jo tās ir pielīdzinātas tirdzniecības standartiem, un uzsāka sabiedrisko apspriešanu. Pēc tam, no 2021. gada 8. jūnija līdz 31. augustam, Komisija, izmantojot savu ES aptauju platformu, rīkoja sabiedrisko apspriešanu par lauksaimniecības produktiem piemērojamo Savienības tirdzniecības standartu pārskatīšanu, kas aptvēra arī Brokastu direktīvas, jo tās ir pielīdzinātas

¹⁰ Areté et al. (2020). “TKO regulā, “Brokastu direktīvās” un TKO sekundārajos tiesību aktos ietvertu tirdzniecības standartu izvērtējums” [Evaluation of marketing standards contained in the CMO Regulation, the ‘Breakfast Directives’ and CMO secondary legislation]. Brisele, Eiropas Komisija; <https://doi.org/10.2762/475831>.

¹¹ Eiropas Komisija (2020). Tirdzniecības standartu izvērtējums. Komisijas dienestu darba dokuments SWD(2020)0230.

tirdzniecības standartiem. Sadarbībā ar JRC Komisija 2021. gada 9. septembrī rīkoja arī tehnisku darbsemināru, kurā piedalījās izraudzīti eksperti no pārtikas piegādes ķēdes, patērētāju grupām, NVO un akadēmiskajām aprindām¹², un mērķorientētā apspriešanās, kas notika no 2021. gada 17. septembra līdz 14. oktobrim, apspriedās ar dalībvalstīm. Komisija rīkoja arī papildu apspriešanās un divpusēju viedokļu apmaiņu ar galvenajām ieinteresētajām personām, izmantojot e-pastu un *ad hoc* videosanāksmes.

Attiecībā uz medu jānorāda, ka Savienības biškopības nozare ļoti atbalsta stingrākus izcelsmes marķēšanas noteikumus un atsevišķu valstu norādīšanu uz medus maisījumu etiķetes. Medus importētāji un iepakotāji uzsvēra, ka ir vajadzīgi vienlīdzīgi konkurences apstākļi un vienādi noteikumi visās dalībvalstīs.

Attiecībā uz augļu sulām jāteic, ka sulu nozare atbalsta tādas jaunas kategorijas izveidi, kurā ietilpst augļu sulas, no kurām dabīgie cukuri ir atdalīti tādā mērā, ka pārējās būtiskās īpašības netiek ietekmētas. Turklāt nozare pauda interesi par iespēju produkta nosaukumu “augļu sula” izmantot arī tad, ja ir pievienotas citas sastāvdaļas un piedevas, piemēram, garšvielas, garšaugi un šķiedrvielas. Taču tas mainītu būtiskās īpašības, kas piemīt augļu sulām – produktam, kura iespējamo atļauto sastāvdaļu un vielu saraksts ir ierobežots. Visbeidzot, nozare lūdza arī iespēju uz etiķetes norādīt, ka augļu sulām nav pievienots cukurs.

Attiecībā uz džemiem, želejām un marmelādēm jāpiemin, ka galvenie ražotāji vēlētos augļu un cukura satura ziņā saglabāt pašreizējo stāvokli, savukārt augļu piegādātāji atbalsta augļu satura palielināšanu minētajos produktos.

• Ietekmes novērtējums

Lai noteikumus pielāgotu tirgus attīstībai un nodrošinātu ilgtspējīgu produktu ieviešanu un piegādi, Komisija ir sagatavojusi ietekmes novērtējuma ziņojumu par lauksaimniecības produktiem piemērojamo Savienības tirdzniecības standartu pārskatīšanu¹³, kas aptver arī Brokastu direktīvas, jo tās ir pielīdzinātas tirdzniecības standartiem. Regulējuma kontroles padome 2022. gada 21. septembrī par ietekmes novērtējuma ziņojumu ir sniegusi pozitīvu atzinumu ar atrunām¹⁴. Attiecībā uz šā priekšlikuma aptvertajām izmaiņām Regulējuma kontroles padome ir pieprasījusi, lai ietekmes novērtējuma ziņojums tiktu pastiprināts attiecībā uz to, kā tiek novērtēti un salīdzināti padziļinātiem novērtējumiem atlasītie standartu varianti, kā arī attiecībā uz paredzēto uzraudzības kārtību, kas aplūkotas attiecīgajās ietekmes novērtējuma ziņojuma iedaļās.

Attiecībā uz medu tika apsvērti šādi risinājumi:

- apzīmējuma “ārpus ES” aizstāšana ar izcelsmes valstīm, kas ir trešās valstis;
- apzīmējuma “ārpus ES” aizstāšana ar izcelsmes ģeogrāfisko reģionu;
- visu atsevišķo izcelsmes valstu (dalībvalstu un trešo valstu) obligāta norādīšana;
- visu atsevišķo izcelsmes valstu (dalībvalstu un trešo valstu), kā arī attiecīgās procentuālās daļas obligāta norādīšana.

Vēlamais risinājums rada juridisko noteiktību Savienības ražotājiem un medus importētājiem. Dalībvalstis un ieinteresētās personas vairākkārt uzsvēra, ka patērētāji labāk jāinformē par

¹² Russo, C. et al. (2022). “Darbseminārs par tirdzniecības standartiem: ES agropārtikas produktu tirdzniecības standartu radītie ieguvumi un izmaksas” *Workshop on Marketing Standards: Benefits and costs of EU marketing standards for agri-food products*. JRC tehniskais ziņojums. Luksemburga: Eiropas Savienība; <https://doi.org/10.2760/635080>.

¹³ [to be completed by OP].

¹⁴ [to be completed by OP].

maisījumos esošā medus izcelsmi. Beigu beigās tika izvēlēts trešais risinājums, jo tas ļautu precīzi identificēt izcelsmes valstis, tātad apmierinātu patērētāju pieprasījumu, taču tajā pašā laikā ierobežotu izmaksas un slogu, ko radītu prasība precīzi norādīt katras izcelsmes medus procentuālo daļu medus maisījumos, un atbilst Savienības starptautiskajām saistībām.

Attiecībā uz augļu sulām ar samazinātu cukura saturu tika apsvērti šādi risinājumi.

- I variants: atļaut dažu veidu augļu sulas apstrādi, ar ko samazina dabīgā cukura saturu, un sakarā ar to, ka cukura saturs tiktu samazināts zem obligātā līmeņa, attiecībā uz augļu sulām, kas iegūtas no koncentrāta, pievienot atkāpi no minimālās Briksa grādu vērtības (ar nosacījumu, ka ūdens tiks pievienots, nepārsniedzot ūdens daudzumu, kas ekstrahēts koncentrācijas nolūkā).
- II variants: atļaut dažu veidu apstrādi vai papildu sastāvdaļas, ar ko samazina dabīgā cukura saturu, bet tajā pašā laikā saglabā visas pārējās galaproduktu fizikālās, ķīmiskās, organoleptiskās un uzturīpašības (piemēram, uzturvielas, garša, sajūta mutē), lai varētu izmantot produkta nosaukumus, kas attiecas uz augļu sulu (no koncentrāta iegūtu augļu sulu utt.).
- III variants: tāds pats kā II risinājums, bet papildus saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1924/2006 par uzturvērtības norādēm tiktu noteikta prasība, ka cukura saturs jāsamazina vismaz par 30 % salīdzinājumā ar līdzīgu produktu.

Beigu beigās tika izvēlēts trešais variants, jo tas bija visiedarbīgākais un samērīgākais risinājums, kas nodrošina, ka patērētāji ir pareizi informēti par produktu un ka produkts ir kvalitatīvs. Šāda pieeja rada skaidru tiesisko regulējumu un nodrošina komerciālu plānojamību gan lielākiem dalībniekiem, gan MVU, kas izstrādā šo jauno produktu, kā arī ļauj gūt atdevi no investīcijām, kas saistītas ar to veikto pētniecību un izstrādi. Zinātne ir attīstījusies pietiekami tālu, lai būtu iespējams verificēt augļu sulu ar samazinātu cukura saturu autentiskumu. Turklāt tas nerada būtisku papildu slogu valstu kontroles iestādēm. Gan patērētāji, gan veselības aizsardzības iestādes pieprasa pārveidot pārstrādātu pārtikas produktu sastāvu, īpaši tādēļ, lai produktos būtu zemāks brīvo cukuru saturs. Minētā pieeja sasaucas ar šo pieprasījumu. Ņemot vērā to, ka pārtikas aprītē iesaistītie tirgus dalībnieki un patērētāji jau ir pieraduši, ka visu produktu gadījumā uzturvērtības norādēs par cukura saturu samazinājuma robežvērtība ir 30 %, šķiet konsekventi to pašu 30 % robežvērtību izmantot augļu sulām ar samazinātu cukura saturu, nevis pieļaut jebkādu iespējamu samazinātu cukura saturu, arī zem 30 %.

Visi risinājumi sulu ražošanas nozarei kopumā – gan turpmākam importam no ārpus Savienības valstīm, gan turpmākai tirdzniecībai Savienībā – nodrošina pozitīvu ietekmi tādā aspektā kā atdevi no investīcijām, tātad pozitīvu ekonomisko ietekmi uz ražotājiem. Vēlamais risinājums paver lielākas iespējas tirgus segmentācijas ziņā, jo ļauj labāk izcelt galaprodukta kvalitāti. Nodrošinot, ka patērētāji saņem produktus ar samazinātu cukura saturu (augļu sula ar samazinātu cukura saturu un labāku vispārējo uzturvērtību), var panākt iecerēto, proti, palielināt patērētāju iespējas pārtiku izvēlēties uz informācijas pamata, veselīgi un ilgtspējīgi. Tas pats attiecas arī uz ieceri nodrošināt, ka produktu nosaukumi nerada patērētāju apjukumu un nenoved pie vēlmēm neatbilstoša produkta izvēles. Vēlamajā risinājumā ir paredzēts cukura samazinājums vismaz par 30 %. Uzsvars uz veselības aspektu patiesībā ir vēl izteiktāks, jo plānotais cukura samazinājums būtu vismaz 30 %, nevis jebkāda zemāka vērtība. Tomēr šis risinājums ir saistīts ar risku, ka tirgū tiktu pārdots mazāk produktu ar tik zemu cukura saturu, salīdzinājumā ar risinājumiem, kuros samazinājums vismaz par 30 % nebūtu obligāts. Tomēr, nosakot obligātu prasību iekļaut norādi, ka produktam ir samazināts cukura saturs, patērētāji tiktu labāk informēti par šo produkta īpašību, proti, samazinātu

cukura saturu. Tieša vidiskā ietekme nav paredzama, jo nav informācijas par to, ka procesos, ko izmanto dabīgo cukuru samazināšanai, būtu jāizmanto produkti, kuri būtiski ietekmē vidi vai ir īpaši energoietilpīgi.

Attiecībā uz džemiem tika apsvērti šādi risinājumi:

- prasību par minimālo kopējo cukuru daudzumu pilnībā svītrot;
- prasīto minimālo kopējo cukuru daudzumu samazināt un noteikt to, piemēram, 55 % apmērā, kā tas izdarīts Francijā, Vācijā un Nīderlandē, vai 50 % apmērā;
- parasti piemērojamo minimālo augļu saturu palielināt līdz 450 g uz 1000 g (atšķirībā no pašreizējiem 350 g uz 1000 g), kas līdz šim noteikts “augstākā labuma džemam” un “augstākā labuma želejai”, tādā veidā panākot, ka cukura daudzums, kas jāpievieno, lai šajos produktos sasniegtu minimālo šķīstošās sausas saturu, ir mazāks.

Beigu beigās tika izvēlēts trešais risinājums, jo tas bija visefektīvākais un samērīgākais, lai nodrošinātu, ka tiek samazināts cukura daudzums, kas jāpievieno, lai šajos produktos sasniegtu minimālo šķīstošās sausas saturu, bet vienlaikus saglabātos šā produkta būtiskās īpašības (saglabāšana, konsistence un sajūta mutē). Šis risinājums nozīmē, ka pašreizējais augļu saturs, ko piemēro “augstākā labuma džemiem” un “augstākā labuma želejām”, kļūst par jauno augļu saturu, ko piemēro “džemiem” un “želejām”, savukārt produktiem ar nosaukumu “augstākā labuma džems” un “augstākā labuma želeja” ir jāpiemēro vēl augstāks augļu saturs. Tas ir ekonomiski pamatots risinājums, kas balstās uz pieprasījuma puses – gan iekšējā tirgus, gan starptautiskās tirdzniecības – virzītiem tirgus segmentācijas apsvērumiem, kas veicina pilnvērtīgākus produktus ar mazāku brīvo cukuru daudzumu. Tas nerada papildu pārtikas izšķērdēšanu. Tas nerada jaunu administratīvo slogu, taču saglabā dalībvalstu pašreizējo iespēju pielāgoties savām valsts preferencēm un savos tiesību aktos samazināt džemu un želeju minimālo cukura saturu.

Šāds risinājums automātiski samazinātu produktiem pievienoto cukura daudzumu. Šis risinājums teorētiski varētu palielināt pārstrādātāju izmaksas, bet tiek lēsts, ka pieaugums būtu niecīgs, jo lielākajā daļā Savienībā tirgto džemu augļu saturs jau ir vismaz tāds pats vai augstāks, kā patlaban prasīts attiecībā uz augstākā labuma džemiem. Nozarei rastos zināmas izmaksas par visu iepakojuma etiķešu pielāgošanu. Šo ekonomisko ietekmi varētu mazināt, jauno noteikumu piemērošanai nosakot pārejas posmu. Augļu satura palielināšana džemos līdz augstākā labuma džemiem prasītajam saturam ietekmētu tikai ražošanas izmaksas un tās organizēšanu ražotājiem, kuri augstākā labuma džemus patlaban neražo, jo tiem savu produktu ražošana būtu jāmaina, lai augļu saturu paaugstinātu un varētu turpināt izmantot produkta nosaukumu “džems”. Tāpēc ekonomiskā ietekme būtu diezgan neliela. Attiecībā uz sociālo ietekmi šā risinājuma mērķis ir ietekmēt brīvo cukuru saturu džemos un patērēto veselo augļu daudzumu, bet ne glabāšanas laiku, jo minimālais kopējais cukura saturs paliek nemainīgs. Tas arī neatņemtu dalībvalstīm iespēju atļaut zemāku minimālo cukura saturu un nekavētu džemu ar samazinātu cukura saturu (mazāku vismaz par 30 %) tirdzniecību saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1924/2006 par uzturvērtības norādēm. Tāpat šīs izmaiņas nodrošinātu, ka tāda paša lieluma porcijas gadījumā augļu saturs džemos palielinātos, bet uzņemto brīvo cukuru daudzums – samazinātos. Šā risinājuma galvenā ietekme būtu tāda, ka Savienības tirgū vairs nebūtu ar nosaukumu “džems” marķētu produktu ar zemāku veselo augļu saturu, tātad patērētāju interesēs standarti paaugstinātos un tiktu nodrošināta augstāka kvalitāte. Tieša vidiskā ietekme nav gaidāma. Iespējams, ka tiktu radīts lielāks noieta tirgus augļiem, kas neatbilst svaigā veidā patērējamu augļu tirdzniecības standartiem, tātad rastos pozitīva

ietekme – mazāk izšķērdētas pārtikas. Taču šo pozitīvo ietekmi ir grūti izteikt skaitliski, jo tā atkarīga no katra augļu veida un katra Savienības ražošanas reģiona.

Paredzams, ka priekšlikumam grozīt četras minētās direktīvas tiešas vidiskās ietekmes nebūs. Tātad aspekti, kas būtiski kaitētu videi vai būtu pretrunā Eiropas Klimata aktam¹⁵, nav identificēti.

Tika uzskatīts, ka vēlamie risinājumi veicina šādu ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšanu¹⁶:

- 2. IAM. Izskaut badu, panākt nodrošinātību ar pārtiku un labāku uzturu un veicināt ilgtspējīgu lauksaimniecību (2.4. Līdz 2030. gadam nodrošināt ilgtspējīgas pārtikas ražošanas sistēmas un ieviest noturīgus lauksaimniecības paņēmienus, kas palielina ražīgumu un produkciju, palīdz saglabāt ekosistēmas, stiprina spēju pielāgoties klimata pārmaiņām, ekstrēmiem laikapstākļiem, sausumam, plūdiem un citām katastrofām un pakāpeniski uzlabo zemes un augsnes kvalitāti).
- 3. IAM. Nodrošināt veselīgu dzīvi un veicināt labklājību visiem visu vecumu cilvēkiem (3.4. Līdz 2030. gadam ar profilaksi un ārstēšanu par trešdaļu samazināt priekšlaicīgu mirstību no nepārnēsājamām slimībām un veicināt garīgo veselību un labbūtību).
- 8. IAM. Veicināt noturīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, pilnīgu un produktīvu nodarbinātību, kā arī cilvēka cienīgu darbu visiem (8.2. Sasniegt augstāku ekonomiskās produktivitātes līmeni ar dažādošanas, tehnoloģiju modernizācijas un inovācijas starpniecību, arī koncentrējoties uz augstas pievienotās vērtības un darbietilpīgām nozarēm).
- 12. IAM. Nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa un ražošanas modeļus (12.8. Līdz 2030. gadam nodrošināt, lai cilvēkiem it visur būtu vajadzīgā informācija un izpratne par ilgtspējīgu attīstību un dzīvesveidu saskaņā ar dabu).

Šis priekšlikums attiecas uz noteikumiem par medus, augļu sulu un džemu definīcijām, nosaukumiem, kopīgiem noteikumiem par sastāvu un etiķetēšanas prasībām. Tā mērķis nav mainīt nevienu automatizācijas procesu, kuru rūpniecība vai iestādes ievieš vai ievieš, lai ražotu attiecīgos produktus vai kontrolētu to kvalitāti. Šajā sakarā ietekme uz principu “digitāls pēc noklusējuma”¹⁷ nav gaidāma.

• **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Izvērtējumā konstatēts, ka iespējas vienkāršot noteikumus par medu, džemiem, želejām un marmelādēm, augļu sulām un dažiem līdzīgiem produktiem un dehidrētu konservētu pienu ir ierobežotas, ņemot vērā salīdzinoši zemās izmaksas, kas saistītas ar atbilstību Savienības tirdzniecības standartiem, un to, ka ieinteresētās personas, ar kurām notika apspriešanās (uzņēmēji un kompetentās iestādes), neidentificēja noteikumu pārklāšanos/dublēšanos, kas varētu radīt nevajadzīgas izmaksas. Tāpēc ne efektivitātes pieaugums, ne vienkāršošana saistībā ar šīs rīcībpolitikas īstenošanu nav gaidāma.

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp).

¹⁶ <https://undocs.org/A/RES/71/313>

¹⁷ Komisijas paziņojums “Digitālais kompass līdz 2030. gadam – Eiropas ceļam digitālajā gadu desmitā”, COM(2021) 118.

- **Pamattiesības**

Pārskatīšanā tiek ievērotas tiesības, kas noteiktas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (51. un 52. pants); efektīva ES tirdzniecības standartu sistēma, kas ietver Brokastu direktīvas, jo īpaši veicinās ieinteresēto personu spēju veikt uzņēmējdarbību vienlīdzīgos konkurences apstākļos visā iekšējā tirgū (16. pants) un vienlaikus aizsargās patērētāju intereses un palīdzēs apmierināt viņu vēlmes.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums Eiropas Savienības budžetu neietekmē.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Īstenošanas plāns šīs pārskatīšanas kontekstā netiek uzskatīts par vajadzīgu, jo dalībvalstīm ir ilga pieredze attiecīgo četru Brokastu direktīvu īstenošanā un ierosināto grozījumu tvērums ir ļoti tehnisks.

Četru attiecīgo Brokastu direktīvu galveno grozījumu ietekme tiks izvērtēta, kā aprakstīts tālāk.

Tas, kā medus maisījumu izcelsmes detalizēta marķēšana ietekmē ES medus tirgu, tiks izvērtēts, uzraugot ar dažādām izcelsmes norādēm marķēta medus pārdošanas attīstību. Šī informācija nav sistemātiski pieejama. Būs nepieciešams reprezentatīvs tirgus apsekojums. Ideālā gadījumā Komisija šādu apsekojumu balstīs uz atsevišķu dalībvalstu sniegto informāciju.

Direktīvā 2001/112/EK ieviestās jaunās produktu kategorijas ietekme tiks izvērtēta, uzraugot augļu sulu ar samazinātu cukura saturu pārdošanas apjoma un tirgus daļu attīstību Savienībā vidējā termiņā, izmantojot tirgus ziņojumus un *Euromonitor* datus, pēc kuriem novērtēs augļu sulu ar samazinātu cukura saturu ieviešanu sortimentā un patērētāju interesi par tām.

Džemu un želeju sastāva pārskatīšanas ietekme tiks izvērtēta, regulāri izskatot džemu un citu minētās direktīvas aptvertu produktu pārdevumus salīdzinājumā ar citu ziežamu produktu vai citu augļu produktu pārdevumiem, kā arī paplašinot pašreizējo apsekojumu tvērumu, piemēram, *Eurostat* apsekojumu par augļu un dārzeņu patēriņu, kā arī nacionālos uztura apsekojumus, proti, iekļaujot tajos citus augļus saturošus produktus, lai varētu izvērtēt džemu un želejas patēriņa līmeni Savienībā.

Turklāt Komisija izmantos esošos kanālus, lai kopumā uzraudzītu tirdzniecības standartu īstenošanu un vāktu informāciju un datus par to, kā tirgus dalībnieki īsteno pārskatīšanā ierosinātos Brokastu direktīvu grozījumus, kā tos uztver patērētāji, kā tos kontrolē iestādes un kāda ir to vispārējā pievienotā vērtība. Tas ietver regulāras īpašas diskusijas par standartiem lauksaimniecības produktu tirgu kopīgās organizācijas ekspertu grupā ar dalībvalstu iestāžu delegātiem un pilsoniskā dialoga grupā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām. Pēc tam arī šī informācija cita starpā tiks izmantota pētījumā, kuru Komisija plāno vidējā termiņā veikt par tirdzniecības standartu (to vidū Brokastu direktīvu) darbību un devumu tirgus funkcionēšanā.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Skaidrojošs dokuments par šā priekšlikuma transponēšanu nav vajadzīgs, jo priekšlikums ir pietiekami patstāvīgs.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Direktīvas 2001/110/EK 2. panta 4. punktā noteikts, ka uz etiķetes norāda izcelsmes valsti vai valstis, kur medus iegūts, un – ja medus izcelsme ir vairākās dalībvalstīs vai trešās valstīs – obligāto norādi par izcelsmes valstīm var aizstāt attiecīgi ar vienu no šādām norādēm: “ES valstīs ražota medus maisījums”, “ārpus ES valstīm ražota medus maisījums”, “ES valstīs un ārpus ES valstīm ražota medus maisījums”. Ņemot vērā stratēģijas “No lauka līdz galdam” mērķi palīdzēt patērētājiem izdarīt izvēli, pamatojoties uz informāciju, arī par pārtikas izcelsmi, un tiecoties visā Savienībā saglabāt iekšējā tirgus efektīvu darbību, šajā nolūkā saskaņojot marķēšanas noteikumus, ir lietderīgi noteikumus par medus izcelsmes marķēšanu pārskatīt un paredzēt, ka uz iepakojuma būtu jānorāda izcelsmes valsts vai valstis. Ņemot vērā tikai vienu medus porciju saturošu iepakojumu (brokastu iepakojumi) nelielo izmēru un no tā izrietošās tehniskās grūtības gadījumos, kad tie satur vairāku valstu izcelsmes medu, ir lietderīgi attiecībā uz šādiem iepakojumiem paredzēt atbrīvojumu no pienākuma uzskaitīt visas atsevišķās izcelsmes valstis.

2012. gadā Direktīva 2001/112/EK tika grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2012/12/ES, lai atspoguļotu jaunos noteikumus par atļautajām sastāvdaļām, piemēram, noteikumus par cukura pievienošanu, jo to pievienot augļu sulām vairs nav atļauts. Sakarā ar šīm izmaiņām prasībās par augļu sulu sastāvu augļu sulu ražošanas nozarei tikai vienu gadu bija atļauts izmantot norādi, ka augļu sulām nav pievienots cukurs, lai tādā veidā informētu patērētājus un tie varētu augļu sulas uzreiz skaidri atšķirt no citiem līdzīgiem produktiem tādā aspektā kā produktiem pievienotais cukurs. Šis īsais laikposms izrādījās nepietiekams, lai informētu sabiedrību, ka saskaņā ar jaunajiem noteikumiem par atļautajām sastāvdaļām pievienot augļu sulām cukuru vairs nav atļauts. Tā rezultātā dažiem patērētājiem un veselības aprūpes speciālistiem joprojām nav skaidrs, ka – atšķirībā no augļu nektāriem – augļu sulām cukurs nevar būt pievienots.

Savukārt saskaņā ar Direktīvas 2001/112/EK I pielikuma II daļas 2. punkta piekto ievilkumu augļu nektāriem, kam nav pievienoti cukuri vai saldinātāji, var būt uzturvērtības norāde “bez pievienota cukura” vai jebkāda cita patērētājiem domāta norāde ar līdzīgu nozīmi kopā ar norādi “satur dabīgu cukuru”. Līdz ar to, ņemot vērā arī faktu, ka nedz uzturvērtības norādes par cukuru, nedz norādes “satur dabīgu cukuru” uz augļu sulām var nebūt, patērētāji varētu būt tikuši maldināti, jo pētījumi liecina, ka no vairākiem produktiem, kuriem ir identisks vai ļoti līdzīgs uzturvielu sastāvs, priekšroka tiek dota produktam, kuram uzturvērtības norāde ir.

Tāpēc, jo īpaši ņemot vērā to, ka patērētāji arvien vairāk apzinās veselības problēmas, kas saistītas ar cukura patēriņu, ir lietderīgi pārskatīt noteikumus par to, kā izmantojami apgalvojumi par cukuru augļu sulās, lai patērētāji varētu izdarīt informācijā balstītu izvēli. Tāpēc ir lietderīgi bez laika ierobežojuma atkal dot nozarei iespēju izmantot norādi, ka augļu sulām cukuri nav pievienoti.

Tehnikas attīstības rezultātā ir vai tiek izstrādāti jauni pārstrādes paņēmieni, kas ļauj no augļu sulām un no koncentrāta iegūtām augļu sulām atdalīt dabīgos cukurus, lai tādējādi apmierinātu patērētāju augošo pieprasījumu pēc produktiem ar zemāku cukura saturu. Lai gan šādus produktus Savienībā var tirgot, ciktāl tie atbilst visiem relevantajiem tiesību aktiem, tos nedrīkst apzīmēt ar produkta nosaukumu “augļu sula” vai “no koncentrāta iegūta augļu sula”, jo minētos produktus iegūst, izmantojot citu apstrādi, kas Direktīvas 2001/112/EK I pielikuma II daļas 3. punktā nav atļauta, un to kopējais cukura saturs (Briksa grādu vērtība) ir zemāks nekā no augļiem ekstrahētas sulas kopējais cukura saturs.

Tā kā šādi produkti Savienības tirgū kļūst arvien pieejamāki, tad, lai atvieglotu to laišanu iekšējā tirgū, vienlaikus ņemot vērā vajadzību veicināt produktu sastāva pārveidošanu ar mērķi samazināt cukura daudzumu augļu sulās, ir lietderīgi izveidot jaunu produktu

kategoriju, kurā ietilpst augļu sulas, kuru dabīgais cukurs ir daļēji atdalīts, bet visas pārējās būtiskās fizikālās, ķīmiskās, organoleptiskās un uzturvērtības īpašības ir saglabātas. Šie produkti būtu jāapzīmē ar produkta nosaukumu “augļu sula ar samazinātu cukura saturu” vai “no koncentrāta iegūta augļu sula ar samazinātu cukura saturu”, un to Briksa grādu vērtībai vajadzētu būt zemākai par to, kāda ir no augļiem ekstrahētai sulai. Ir lietderīgi arī paredzēt noteikumus par šo produktu atļautajām sastāvdaļām, kā arī par atļauto apstrādi un vielām. Paredzams, ka tehnikas attīstības rezultātā tiks izstrādātas jaunas pārstrādes metodes. Uz Direktīvas 2001/112/EK 7. un 7.a panta pamata Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, ar ko cita starpā nosaka minētās direktīvas I pielikuma II daļas 3. punktā atļauto apstrādi, lai to pielāgotu relevanto starptautisko standartu vai tehnikas attīstībai, jo īpaši attiecībā uz augļu sulu cukura satura samazināšanu.

Saskaņā ar Direktīvas 2001/112/EK I pielikumu augļu nektāri var saturēt pievienotus cukurus un/vai medu. Lai atbalstītu augļu ražošanu un tirdzniecību un paaugstinātu nektāru minimālo kvalitāti, būtu jāsamazina cukuru un/vai medus īpatsvars, ko drīkst pievienot augļu nektāriem ar dabīgi zemu skābumu un patīkamu garšu.

Direktīvas 2001/112/EK I pielikuma II daļas 3. punktā ir noteikta atļautā augļu sulu un dažu līdzīgu produktu apstrāde un vielas. Saulespuķu sēklu proteīni arvien vairāk tiek izmantoti tiešai lietošanai pārtikā, un ir pierādījies, ka tie ir iedarbīgs augļu sulu dzidrināšanas līdzeklis. Lai ņemtu vērā šo tālāko progresu, atļauto apstrādes procesu un vielu sarakstā būtu jāpievieno saulespuķu sēklu proteīni.

Savienībā arvien vairāk tirgo un patērē no kokosriekstiem ekstrahētu sulu. Saskaņā ar Direktīvas 2001/112/EK 3. panta 2. punktu šā produkta juridiskais nosaukums ir “kokosriekstu sula”. Tomēr starptautiskajā standartā, kas atspoguļots Pārtikas kodeksa Vispārējā standartā attiecībā uz augļu sulām un nektāriem (*Codex* standarts 247-2005), kuru Pārtikas kodeksa komisija pieņēmusi 28. sesijā, kas norisinājās no 2005. gada 4. līdz 9. jūlijam, norādīts, ka nosaukums “kokosriekstu ūdens” ir sinonīms “kokosriekstu sulai”, ko tiešā veidā ekstrahē no kokosriekstiem, neizspiežot kokosriekstu mīkstumus. Tāpēc, lai Padomes Direktīvu 2001/112/EK salāgotu ar minēto starptautisko standartu, ir lietderīgi tās III pielikumā pievienot īpašu apzīmējumu “kokosriekstu ūdens”. Minēto īpašo apzīmējumu drīkst izmantot attiecīgajās oficiālajās valodās. Turklāt, tā kā kokosriekstu sulu var iegūt, koncentrētu kokosriekstu sulu rekonstruējot ar dzeramo ūdeni, ir lietderīgi minētās direktīvas V pielikumā noteikt minimālo Briksa grādu vērtību šim produktam.

Direktīvas 2001/113/EK 2. panta 4. punktā prasīts uz etiķetes obligāti norādīt cukura saturu, ja vien uz etiķetes nav informācijas par uzturvērtību attiecībā uz cukuru. Šī prasība sniedzās tālāk nekā noteikumi, kas noteikti Padomes 1990. gada 24. septembra Direktīvā 90/496/EEK par pārtikas produktu uzturvielu marķējumu, ar kuru saskaņā uzturvērtības informācijas iekļaušana uz fasētiem pārtikas produktiem bija brīvprātīga, ja vien nebija dota uzturvērtības norāde, un – ja uzturvērtības norāde attiecībā uz cukuru bija dota – tajā bija jāiekļauj cukura daudzums. Direktīva 90/496/EEK ir atcelta un aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem. Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1169/2011 uzturvērtības informācijas sniegšana uz iepakojuma tagad ir obligāta. Tāpēc īpašs noteikums par cukura satura norādīšanu uz etiķetes Direktīvā 2001/113/EK vairs nav vajadzīgs un ir lietderīgi to svītrot.

Direktīvas 2001/113/EK I pielikuma I daļā ir noteikts minimālais augļu daudzums, kas jāizmanto džema, želejas, augstākā labuma džema vai augstākā labuma želejas ražošanā. Apzīmējumu “augstākā labuma džems” un “augstākā labuma želeja” paredzēts attiecināt tikai uz produktiem, kas ražoti no lielāka augļu daudzuma nekā, attiecīgi, “džemi” un “želejas”. Tās pašas direktīvas I pielikuma II daļā ir noteikts minimālais šķīstošās sausas saturs (t. i.,

cukuri neatkarīgi no tā, vai tie ir dabīgi vai pievienoti), un, lai ņemtu vērā valstīs pastāvošās augļu džemu, žeļejas un marmelādes, kā arī saldināta kastaņu biezeņa ražošanas tradīcijas, tajā dalībvalstīm atļauts apstiprināt zemāku minimālo šķīstošās sausnas saturu.

Ja džemu un žeļeju ražošanā izmantoto augļu daudzums tiek palielināts, vajadzīgais cukura daudzums, kāds jāpievieno, lai šajos produktos sasniegtu minimālo šķīstošās sausnas saturu, ir mazāks. Lai rosinātu ražot džemus ar lielāku augļu saturu un tādējādi atbalstītu augļu tirgu, vienlaikus ņemot vērā vajadzību samazināt brīvo cukuru, t. i., gan pievienoto, gan augļu sulā dabīgi esošo cukuru, saturu, Direktīvas 2001/113/EK I pielikumā noteiktais minimālais augļu daudzums, kas jāizmanto džema un augstākā labuma džema ražošanā, būtu jāpalielina. Lai rosinātu ražot žeļejas ar lielāku augļu saturu un tādējādi atbalstītu augļu tirgu, Direktīvas 2001/113/EK I pielikumā noteiktais minimālais augļu daudzums, kas jāizmanto žeļejas un augstākā labuma žeļejas ražošanā, būtu jāpalielina. Tāpat, lai palīdzētu patērētājiem uz informācijas pamata izvēlēties veselīgu pārtiku, ir lietderīgi atļaut Direktīvas 2001/113/EK I pielikuma I daļā definētos rezervētos nosaukumus izmantot attiecībā uz produktiem, kuru šķīstošās sausnas saturs ir zemāks par 60 %, bet kuri samazināta cukura satura ziņā atbilst Regulas (EK) Nr. 1924/2006 pielikumā noteiktajiem nosacījumiem, kas piemērojami uzturvērtības norādei “samazināts cukura saturs”.

Direktīvas 2001/113/EK I pielikumā apzīmējums “marmelāde” ir attiecināts tikai uz konkrētu citrusaugļu maisījumu. Tomēr, lai gan Direktīvas 2001/113/EK I pielikumā noteiktie juridiskie nosaukumi ir tikuši tirdzniecībā izmantoti, lai apzīmētu tajā pašā pielikumā minētos produktus, vairākās Savienības valodās plaša sabiedrība lieto savstarpēji aizstājamus terminus “marmelāde” un “džems”, lai apzīmētu džemus, kuri ražoti no citiem augļiem, nevis citrusaugļiem. Lai attiecīgā gadījumā ņemtu vērā šo praksi, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai atļaut apzīmējumu “marmelāde” lietot, lai apzīmētu produktu ar nosaukumu “džems”. Lai patērētāji neapjuktu un abas produktu kategorijas varētu nošķirt, apzīmējums “citrusaugļu marmelāde” visā Savienībā būtu jāizmanto attiecībā uz produktu, kas līdz šim definēts kā “marmelāde”. Tas atbilst arī starptautiskajam standartam, kurš atspoguļots Pārtikas kodeksa Vispārējā standartā attiecībā uz džemiem, žeļejām un marmelādēm (*Codex* standarts 296-2009), ko Pārtikas kodeksa komisija pieņēmusi 32. sesijā, kas norisinājās no 2009. gada 29. jūnija līdz 4. jūlijam, un kurā nošķirta citrusaugļu marmelāde un citu augļu marmelāde. Tāpēc ir lietderīgi Direktīvu 2001/113/EK pārskatīt attiecībā uz produkta nosaukumu “marmelāde”.

Direktīvas 2001/113/EK II pielikumā ir uzskaitītas papildu sastāvdaļas, ko drīkst izmantot direktīvas aptverto produktu ražošanā. Citrusaugļu sulu drīkst izmantot par skābinātāju džemā, augstākā labuma džemā, žeļejā un augstākā labuma žeļejā, ko iegūst no cita veida augļiem. Salīdzinājumā ar sulu, kas nav iegūta no koncentrāta, citrusaugļu sula koncentrētā veidā pārvadājumos aizņem mazāku tilpumu un mazāk sver, ir stabilāka, to var saglabāt ilgāku laiku un, lai džema vai žeļejas galaproduktu gatavošanas procesā no tās iztvaicētu ūdeni, jāpatērē mazāk enerģijas. Tāpēc tās izmantošana džemu, augstākā labuma džemu, žeļejas un augstākā labuma žeļejas ražošanā ir ilgtspējīgāka nekā svaigas citrusaugļu sulas izmantošana. Tāpēc ir lietderīgi Direktīvas 2001/113/EK II pielikumā dotajā papildu sastāvdaļu sarakstā pievienot koncentrētu citrusaugļu sulu.

Direktīvas 2001/114/EK I pielikuma 3. punktā ir norādīta apstrāde, kas atļauta, lai daļēji vai pilnīgi dehidrētu konservētu pienu. Lai atsauktos uz mainīgajām patērētāju vajadzībām, būtu jāatļauj apstrāde, kas jāveic, lai ražotu dehidrētus bezlaktozes piena produktus. Turklāt minētās direktīvas II pielikumā iekļautais īpašais apzīmējums – angļu valodas termins “evaporated milk” – būtu jāsaskaņo ar starptautiskajiem standartiem, kas noteikti Pārtikas kodeksa Standartā attiecībā uz iebiezinātu pienu (*Codex* standarts 281-1971).

Direktīvās 2001/110/EK, 2001/112/EK, 2001/113/EK un 2001/114/EK ir dotas atsauces uz atceltiem tiesību aktiem. Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 20. marta Direktīva 2000/13/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pārtikas produktu marķēšanu, noformēšanu un reklāmu ir atcelta un aizstāta ar Regulu (ES) Nr. 1169/2011. Padomes 1988. gada 21. decembra Direktīva 89/107/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pārtikas piedevām, ko atļauts izmantot cilvēku uzturā, un Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 20. februāra Direktīva Nr. 95/2/EK par pārtikas piedevām, kas nav krāsvielas vai saldinātāji, ir atceltas un aizstātas ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regulu (EK) Nr. 1333/2008 par pārtikas piedevām. Tāpēc minētās atsauces būtu jāaizstāj ar atsaucēm uz attiecīgajiem Regulas (ES) Nr. 1169/2011 un Regulas (EK) Nr. 1333/2008 noteikumiem.

Lai dalībvalstis varētu pieņemt normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, būtu jānosaka 18 mēnešus ilgs transponēšanas periods. Lai tirgus dalībniekiem dotu pietiekami daudz laika pielāgoties jaunajām prasībām, minētie valsts noteikumi, ar kuriem transponē šo direktīvu, būtu jāpieņem tikai 24 mēnešus pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas.

Lai ņemtu vērā to tirgus dalībnieku intereses, kuri savus produktus laiž tirgū vai marķē saskaņā ar prasībām, kas piemērojamas pirms šo direktīvu transponējošo valsts noteikumu piemērošanas, ir jānosaka atbilstoši pārejas pasākumi. Tāpēc šajā direktīvā būtu jāparedz, ka minētos produktus drīkst turpināt tirgot noteiktu laiku pēc transponēšanas perioda beigām.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,

**ar ko groza Padomes Direktīvu 2001/110/EK, kas attiecas uz medu,
Direktīvu 2001/112/EK, kas attiecas uz pārtikai paredzētām augļu sulām un dažiem
līdzīgiem produktiem, Direktīvu 2001/113/EK, kas attiecas uz cilvēku uzturam
paredzētiem augļu džemiem, želejām un marmelādēm un saldinātu kastaņu biezeni, un
Direktīvu 2001/114/EK, kas attiecas uz dažu veidu daļēji vai pilnīgi dehidrētu
konservētu pienu, kurš paredzēts lietošanai pārtikā**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar mērķiem, kas izklāstīti Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumā “Eiropas zaļais kurss”, Komisija ir pieņēmusi Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu “Stratēģija “No lauka līdz galdam”. Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā” (“stratēģija “No lauka līdz galdam””), kurā tā izziņojusi pasākumus, kas vērsti uz veselīgāku un ilgtspējīgāku Savienības pārtikas sistēmu. Minēto pasākumu vidū ir pasākumi, ar kuriem Komisija cenšas veicināt lielu cukura daudzumu saturošu pārtikas produktu sastāva pārveidošanu un atvieglot pāreju uz veselīgu un ilgtspējīgu uzturu. Turklāt, lai palielinātu patērētāju iespējas pārtiku izvēlēties uz informācijas pamata, veselīgi un ilgtspējīgi, Komisija ir izziņojusi arī iespējamību uz dažiem produktiem attiecināt obligātu norādi par izcelsmi vai provenienci, turklāt visā pilnībā ņemot vērā ietekmi uz iekšējo tirgu.
- (2) Padomes Direktīvā 2001/110/EK³ ir noteiktas definīcijas, nosaukumi, kopīgi noteikumi par sastāvu un etiķetēšanas prasības, kas attiecas uz medu.
- (3) Ņemot vērā ciešo saikni starp medus kvalitāti un tā izcelsmi un vajadzību nemaldināt patērētājus produkta kvalitātes sakarā, Direktīvā 2001/110/EK ir noteikti noteikumi par medus izcelsmes norādīšanu uz etiķetes. Konkrētāk, minētās direktīvas 2. panta 4. punktā prasīts, ka uz etiķetes norāda izcelsmes valsti vai valstis, kur medus iegūts, un paredzēts, ka gadījumā, ja medus izcelsme ir vairākās dalībvalstīs vai trešās valstīs, obligāto norādi uz izcelsmes valstīm drīkst attiecīgi aizstāt ar vienu no šādām

¹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

³ Padomes Direktīva 2001/110/EK (2001. gada 20. decembris), kas attiecas uz medu (OV L 10, 12.1.2002., 47. lpp.).

norādēm: “ES valstīs ražota medus maisījums”, “ārpus ES valstīm ražota medus maisījums”, “ES valstīs un ārpus ES valstīm ražota medus maisījums”. Dažādie noteikumi, ko dalībvalstis pieņēmušas uz šā pamata, varētu būt maldinājuši patērētājus un traucējuši iekšējā tirgus darbību. Ņemot vērā stratēģijas “No lauka līdz galdam” mērķi palīdzēt patērētājiem izdarīt izvēli, pamatojoties uz informāciju, arī par pārtikas izcelsmi, un tiecoties visā Savienībā saglabāt iekšējā tirgus efektīvu darbību, šajā nolūkā saskaņojot marķēšanas noteikumus, ir lietderīgi noteikumus par medus izcelsmes marķēšanu pārskatīt un paredzēt, ka uz iepakojuma būtu jānorāda izcelsmes valsts vai valstis. Ņemot vērā tikai vienu medus porciju saturošu iepakojumu (brokastu iepakojumi) nelielo izmēru un no tā izrietošās tehniskās grūtības, ir lietderīgi attiecībā uz šādiem iepakojumiem paredzēt atbrīvojumu no pienākuma uzskaitīt visas atsevišķās izcelsmes valstis gadījumos, kad tie satur vairāku valstu izcelsmes medu.

- (4) Lai aizsargātu patērētāju intereses un veicinātu tālāk minēto produktu brīvu apriti, Padomes Direktīvā 2001/112/EK⁴ ir noteiktas būtiskās prasības, kas jāizpilda attiecībā uz pārtikai paredzētu augļu sulu un dažu līdzīgu produktu ražošanu, sastāvu un marķēšanu.
- (5) Lai atspoguļotu jaunus noteikumus par atļautajām sastāvdaļām, piemēram, noteikumus par to, ka pievienot cukurus augļu sulās vairs nav atļauts, Direktīva 2001/112/EK 2012. gadā tika grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2012/12/ES⁵. Sakarā ar šīm izmaiņām prasībās par augļu sulu sastāvu augļu sulu ražošanas nozarei tikai vienu gadu bija atļauts izmantot norādi, ka augļu sulām nav pievienots cukurs, lai tādā veidā informētu patērētājus un tie varētu augļu sulas uzreiz skaidri atšķirt no citiem līdzīgiem produktiem tādā aspektā kā produktiem pievienotais cukurs. Šis īsais laikposms izrādījās nepietiekams, lai informētu sabiedrību, ka saskaņā ar jaunajiem noteikumiem par atļautajām sastāvdaļām pievienot augļu sulām cukuru vairs nav atļauts. Tā rezultātā daži patērētāji un veselības aprūpes speciālisti joprojām nav skaidrs, ka atšķirībā no augļu nektāriem augļu sulām cukurs nevar būt pievienots.
- (6) Savukārt saskaņā ar Direktīvas 2001/112/EK I pielikuma II daļas 2. punkta piekto ievilkumu augļu nektāriem, kam nav pievienoti cukuri vai saldinātāji, var būt uzturvērtības norāde “bez pievienota cukura” vai jebkāda cita patērētājiem domāta norāde ar līdzīgu nozīmi kopā ar norādi “satur dabīgu cukuru”, kas iekļauta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1924/2006⁶ pielikumā. Līdz ar to, ņemot vērā arī faktu, ka nedz uzturvērtības norādes par cukuru, nedz norādes “satur dabīgu cukuru” uz augļu sulām var nebūt, patērētāji varētu būt tikuši maldināti, jo pētījumi liecina, ka no vairākiem produktiem, kuriem ir identisks vai ļoti līdzīgs uzturvielu sastāvs, priekšroka tiek dota produktam, kuram uzturvērtības norāde ir.
- (7) Tāpēc, jo īpaši ņemot vērā to, ka patērētāji arvien vairāk apzinās veselības problēmas, kas saistītas ar cukura patēriņu, ir lietderīgi pārskatīt noteikumus par to, kā izmantojami apgalvojumi par cukuru augļu sulās, lai patērētāji varētu izdarīt informācijā balstītu izvēli. Tāpēc ir lietderīgi bez laika ierobežojuma atkal dot nozarei iespēju izmantot norādi, ka augļu sulām cukuri nav pievienoti.

⁴ Padomes Direktīva 2001/112/EK (2001. gada 20. decembris), kas attiecas uz pārtikai paredzētām augļu sulām un dažiem līdzīgiem produktiem (OV L 10, 12.1.2002., 58. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/12/ES (2012. gada 19. aprīlis), ar kuru groza Padomes Direktīvu 2001/112/EK, kas attiecas uz pārtikai paredzētām augļu sulām un dažiem līdzīgiem produktiem (OV L 115, 27.4.2012., 1. lpp.).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1924/2006 (2006. gada 20. decembris) par uzturvērtības un veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem (OV L 404, 30.12.2006., 9. lpp.).

- (8) Tehnikas attīstības rezultātā ir vai tiek izstrādāti jauni pārstrādes paņēmieni, kas ļauj no augļu sulām un no koncentrāta iegūtām augļu sulām atdalīt dabīgos cukurus, lai tādā veidā apmierinātu patērētāju augošo pieprasījumu pēc produktiem ar zemāku cukura saturu. Šādus produktus var tirgot Savienībā, ciktāl tie atbilst visiem relevantajiem tiesību aktiem. Tomēr minētos produktus iegūst, izmantojot citu apstrādi, kas Direktīvas 2001/112/EK I pielikuma II daļas 3. punktā nav atļauta, un to kopējais cukura saturs, ko ūdens šķīduma gadījumā sauc par Briksa grādu vērtību, ir zemāks nekā no augļiem ekstrahētas sulas cukura saturs. Tātad tos nedrīkst apzīmēt ar produkta nosaukumu “augļu sula” vai “no koncentrāta iegūta augļu sula”.
- (9) Šādi produkti Savienības tirgū kļūst arvien pieejamāki. Lai atvieglotu minēto produktu laišanu iekšējā tirgū, ņemot vērā arī vajadzību veicināt produktu sastāva pārveidošanu ar mērķi samazināt cukura daudzumu augļu sulās, būtu jāizveido jauna produktu kategorija, kurā ietilpst augļu sulas, kuru dabīgais cukurs ir pilnībā vai daļēji atdalīts, bet visas pārējās būtiskās fizikālās, ķīmiskās, organoleptiskās un uzturvērtības īpašības ir saglabātas. Šie produkti būtu jāapzīmē ar produkta nosaukumu “augļu sula ar samazinātu cukura saturu” vai “no koncentrāta iegūta augļu sula ar samazinātu cukura saturu”, un to Briksa grādu vērtībai jābūt zemākai par to, kāda ir no augļiem ekstrahētai sulai. Lai nodrošinātu saskaņību ar Regulu (EK) Nr. 1924/2006, cukura saturs būtu jāsamazina vismaz par 30 % salīdzinājumā ar augļu sulu un no koncentrāta iegūtu augļu sulu. Tāpēc ir lietderīgi Direktīvas 2001/112/EK I pielikuma I daļā iekļaut jaunu produktu kategoriju, kā arī noteikt noteikumus par minēto produktu atļautajām sastāvdaļām, kā arī to atļauto apstrādi un vielas.
- (10) Saskaņā ar Direktīvas 2001/112/EK I pielikumu augļu nektāri var saturēt pievienotus cukurus un/vai medu. Lai atbalstītu augļu ražošanu un tirdzniecību, vienlaikus ņemot vērā vajadzību stimulēt produktu sastāva pārveidošanu ar mērķi samazināt augļu nektāros esošā cukura daudzumu, būtu jāsamazina cukuru un/vai medus īpatsvars, ko drīkst pievienot augļu nektāriem ar dabīgi zemu skābumu un patīkamu garšu.
- (11) Direktīvas 2001/112/EK I pielikuma II daļas 3. punktā ir noteikta atļautā augļu sulu un dažu līdzīgu produktu apstrāde un vielas. Saulespuķu sēklu proteīni arvien vairāk tiek izmantoti tiešai lietošanai pārtikā, un ir pierādījies, ka tie ir iedarbīgs augļu sulu dzidrināšanas līdzeklis. Lai ņemtu vērā šo tālāko progresu, atļauto apstrādes procesu un vielu sarakstā būtu jāpievieno saulespuķu sēklu proteīni.
- (12) Savienībā arvien vairāk tirgo un patērē no kokosriekstiem ekstrahētu sulu. Saskaņā ar Direktīvas 2001/112/EK 3. panta 2. punktu šā produkta juridiskais nosaukums ir “kokosriekstu sula”. Tomēr starptautiskajā standartā, kas atspoguļots Pārtikas kodeksa Vispārējā standartā attiecībā uz augļu sulām un nektāriem (*Codex* standarts 247-2005), kuru Pārtikas kodeksa komisija pieņēmusi 28. sesijā, kas norisinājās no 2005. gada 4. līdz 9. jūlijam, norādīts, ka nosaukums “kokosriekstu ūdens” ir sinonīms “kokosriekstu sulai”, ko tiešā veidā ekstrahē no kokosriekstiem, neizspiežot kokosriekstu mīkstumu. Tāpēc, lai Direktīvu 2001/112/EK saskaņotu ar minēto starptautisko standartu, ir lietderīgi minētās direktīvas III pielikumā kā īpašu apzīmējumu pievienot nosaukumu “kokosriekstu ūdens”. Lai nodrošinātu, ka īpašais apzīmējums visiem patērētājiem Savienībā ir viegli saprotams, ir lietderīgi paredzēt iespēju apzīmējumu “kokosriekstu ūdens” lietot Savienības oficiālajās valodās. Turklāt, tā kā kokosriekstu sulu var iegūt, koncentrētu kokosriekstu sulu rekonstruējot ar dzeramo ūdeni, ir lietderīgi minētās direktīvas V pielikumā noteikt šim produktam piemērojamo minimālo Briksa grādu vērtību.

- (13) Padomes Direktīvā 2001/113/EK⁷ ir noteiktas pamatprasības, kas jāievēro attiecībā uz pārtikai paredzētu augļu džemu, želeju, marmelāžu un saldināta kastaņu biezeņa ražošanu, sastāvu un marķēšanu.
- (14) Direktīvas 2001/113/EK 2. panta 4. punktā prasīts uz etiķetes obligāti norādīt cukura saturu, ja vien uz etiķetes nav informācijas par uzturvērtību attiecībā uz cukuru. Šī prasība sniedzās tālāk nekā Padomes Direktīvas 90/496/EEK⁸ noteikumi, ar kuriem saskaņā uzturvērtības informācijas iekļaušana uz fasētiem pārtikas produktiem bija brīvprātīga, ja vien nebija dota uzturvērtības norāde, un – ja uzturvērtības norāde attiecībā uz cukuru bija dota – tajā bija jāiekļauj cukura daudzums. Direktīva 90/496/EK ir atcelta un aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1169/2011⁹. Saskaņā ar minēto regulu uzturvērtības informācijas sniegšana uz iepakojuma tagad ir obligāta. Tāpēc īpašs noteikums par cukura satura norādīšanu uz etiķetes Direktīvā 2001/113/EK vairs nav vajadzīgs un ir lietderīgi to svītrot.
- (15) Direktīvas 2001/113/EK I pielikuma I daļā ir noteikts minimālais augļu daudzums, kas jāizmanto džema, želejas, augstākā labuma džema vai augstākā labuma želejas ražošanā. Apzīmējumus “augstākā labuma džems” un “augstākā labuma želeja” paredzēts izmantot tikai attiecībā uz produktiem, kas ražoti no lielāka augļu daudzuma nekā, attiecīgi, “džemi” un “želejas”. Minētā pielikuma II daļā ir noteikts minēto produktu minimālais šķīstošās sausas saturs (t. i., cukuri neatkarīgi no tā, vai tie ir dabīgi vai pievienoti), un, lai ņemtu vērā valstīs pastāvošās augļu džemu, želejas un marmelādes un saldināta kastaņu biezeņa ražošanas tradīcijas, tajā dalībvalstīm atļauts apstiprināt zemāku minimālo šķīstošās sausas saturu.
- (16) Ja džemu un želeju ražošanā izmantoto augļu daudzums tiek palielināts, vajadzīgais cukura daudzums, kāds jāpievieno, lai šajos produktos sasniegtu minimālo šķīstošās sausas saturu, ir mazāks. Lai rosinātu ražot džemus ar lielāku augļu saturu un tādējādi atbalstītu augļu tirgu, vienlaikus ņemot vērā vajadzību samazināt brīvo cukuru saturu, Direktīvas 2001/113/EK I pielikumā noteiktais minimālais augļu daudzums, kas jāizmanto džema un augstākā labuma džema ražošanā, būtu jāpalielina. Lai rosinātu ražot želejas ar lielāku augļu saturu un tādējādi atbalstītu augļu tirgu, Direktīvas 2001/113/EK I pielikumā noteiktais minimālais augļu daudzums, kas jāizmanto želejas un augstākā labuma želejas ražošanā, būtu jāpalielina. Tāpat, lai palīdzētu patērētājiem uz informācijas pamata izvēlēties veselīgu pārtiku, ir lietderīgi atļaut minētā pielikuma I daļā definētos rezervētos nosaukumus izmantot attiecībā uz produktiem, kuru šķīstošās sausas saturs ir zemāks par 60 %, bet kuri samazināta cukura satura ziņā atbilst Regulas (EK) Nr. 1924/2006 pielikumā noteiktajiem nosacījumiem, kas piemērojami uzturvērtības norādei “samazināts cukura saturs”.
- (17) Direktīvas 2001/113/EK I pielikumā apzīmējums “marmelāde” ir attiecināts tikai uz konkrētu citrusaugļu maisījumu. Tomēr, lai gan minētajā pielikumā noteiktie juridiskie nosaukumi ir tikuši tirdzniecībā izmantoti, lai apzīmētu tajā pašā pielikumā minētos

⁷ Padomes Direktīva 2001/113/EK (2001. gada 20. decembris), kas attiecas uz cilvēku uzturam paredzētiem augļu džemiem, želejām un marmelādēm un saldinātu kastaņu biezeni (OV L 10, 12.1.2002., 67. lpp.).

⁸ Padomes Direktīva 90/496/EEK (1990. gada 24. septembris) par pārtikas produktu uzturvielu marķējumu (OV L 276, 6.10.1990., 40. lpp.).

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1169/2011 (2011. gada 25. oktobris) par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu (OV L 304, 22.11.2011., 18. lpp.).

produktus, vairākās Savienības oficiālajās valodās plaša sabiedrība lieto savstarpēji aizstājamus terminus “marmelāde” un “džems”, lai apzīmētu džemus, kuri ražoti no citiem augļiem, nevis citrusaugļiem. Lai attiecīgā gadījumā ņemtu vērā šo praksi, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai atļaut apzīmējumu “marmelāde” lietot, lai apzīmētu produktu ar nosaukumu “džems”. Lai patērētāji neapjuktu un abas produktu kategorijas varētu nošķirt, apzīmējums “citrusaugļu marmelāde” visā Savienībā būtu jāizmanto attiecībā uz produktu, kas līdz šim definēts kā “marmelāde”. Tas atbilst arī starptautiskajam standartam, kurš atspoguļots Pārtikas kodeksa Vispārējā standartā attiecībā uz džemiem, želejām un marmelādēm (*Codex* standarts 296-2009), ko Pārtikas kodeksa komisija pieņēmusi 32. sesijā, kas norisinājās no 2009. gada 29. jūnija līdz 4. jūlijam, un kurā nošķirta citrusaugļu marmelāde un citu augļu marmelāde. Tāpēc ir lietderīgi minēto direktīvu attiecīgi pārskatīt attiecībā uz produkta nosaukumu “marmelāde”.

- (18) Minētās direktīvas II pielikumā ir uzskaitītas papildu sastāvdaļas, ko drīkst izmantot direktīvas aptverto produktu ražošanā. Citrusaugļu sulu drīkst izmantot par skābinātāju džemā, augstākā labuma džemā, želejā un augstākā labuma želejā, ko iegūst no cita veida augļiem. Salīdzinājumā ar sulu, kas nav iegūta no koncentrāta, citrusaugļu sula koncentrētā veidā pārvadājumos aizņem mazāku tilpumu un mazāk sver, ir stabilāka, to var saglabāt ilgāku laiku un, lai džema vai želejas galaproduktu gatavošanas procesā no tās iztvaicētu ūdeni, jāpatērē mazāk enerģijas. Tāpēc tās izmantošana džemu, augstākā labuma džemu, želejas un augstākā labuma želejas ražošanā ir ilgtspējīgāka nekā svaigas citrusaugļu sulas izmantošana. Tāpēc ir lietderīgi minētajā pielikumā dotajā papildu sastāvdaļu sarakstā pievienot koncentrētu citrusaugļu sulu.
- (19) Padomes Direktīvā 2001/114/EK¹⁰ ir noteiktas definīcijas un kopīgi noteikumi, kas reglamentē dažu veidu konservēta piena sastāvu, ražošanas specifikācijas un marķēšanu.
- (20) Direktīvas 2001/114/EK I pielikuma 3. punktā ir norādīta apstrāde, kas atļauta, lai daļēji vai pilnīgi dehidrētu konservētu pienu. Lai reaģētu uz patērētāju mainīgajām vajadzībām, būtu jāatļauj apstrāde, kas jāveic, lai ražotu bezlaktozes piena produktus. Turklāt minētās direktīvas II pielikumā iekļautais īpašais apzīmējums – angļu valodas termins “evaporated milk” – būtu jāsaprot ar starptautiskajiem standartiem, kas noteikti Pārtikas kodeksa Standartā attiecībā uz iebiezinātu pienu (*Codex* standarts 281-1971).
- (21) Direktīvās 2001/110/EK, 2001/112/EK, 2001/113/EK un 2001/114/EK ir dotas atsauces uz atceltiem tiesību aktiem. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/13/EK¹¹ ir atcelta un aizstāta ar Regulu (ES) Nr. 1169/2011. Padomes Direktīva 89/107/EEK¹² un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva Nr. 95/2/EK¹³ ir atceltas un aizstātas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1333/2008¹⁴. Tāpēc

¹⁰ Padomes Direktīva 2001/114/EK (2001. gada 20. decembris), kas attiecas uz dažu veidu daļēji vai pilnīgi dehidrētu konservētu pienu, kurš paredzēts lietošanai pārtikā (OV L 15, 17.1.2002., 19. lpp.).

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/13/EK (2000. gada 20. marts) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pārtikas produktu marķēšanu, noformēšanu un reklāmu (OV L 109, 6.5.2000., 29. lpp.).

¹² Padomes Direktīva 89/107/EEK (1988. gada 21. decembris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pārtikas piedevām, ko atļauts izmantot cilvēku uzturā (OV L 40, 11.2.1989., 27. lpp.).

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/2/EK (1995. gada 20. februāris) par pārtikas piedevām, kas nav krāsvielas vai saldinātāji (OV L 61, 18.3.1995., 1. lpp.).

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1333/2008 (2008. gada 16. decembris) par pārtikas piedevām (OV L 354, 31.12.2008., 16. lpp.).

minētās atsauces būtu jāaizstāj ar atsaucēm uz attiecīgajiem Regulas (ES) Nr. 1169/2011 un Regulas (EK) Nr. 1333/2008 noteikumiem.

- (22) Tāpēc Direktīvas 2001/110/EEK, 2001/112/EEK, 2001/113/EK un 2001/114/EK būtu attiecīgi jāgroza.
- (23) Lai dalībvalstis varētu pieņemt normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, būtu jānosaka 18 mēnešus ilgs transponēšanas periods. Lai tirgus dalībniekiem dotu pietiekami daudz laika pielāgoties jaunajām prasībām, minētie valsts noteikumi, ar kuriem transponē šo direktīvu, būtu jāpiemēro tikai 24 mēnešus pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas.
- (24) Lai ņemtu vērā to tirgus dalībnieku intereses, kuri savus produktus laiž tirgū vai marķē saskaņā ar prasībām, kas piemērojamas pirms šo direktīvu transponējošo valsts noteikumu piemērošanas, ir jānosaka atbilstoši pārejas pasākumi. Tāpēc šajā direktīvā būtu jāparedz, ka minētos produktus drīkst turpināt tirgot noteiktu laiku pēc transponēšanas perioda,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Grozījumi Direktīvā 2001/110/EK

Direktīvas 2001/110/EK 2. pantu groza šādi:

- (1) ievadteikumu aizstāj ar šādu:

“Šīs direktīvas I pielikumā definētajiem produktiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1169/2011* piemēro, ievērojot šādus nosacījumus:

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1169/2011 (2011. gada 25. oktobris) par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem (OV L 304, 22.11.2011., 18. lpp.).”;
- (2) panta 4. punkta a) un b) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

“a) Uz etiķetes norāda izcelsmes valsti, kurā medus iegūts. Ja medus izcelsme ir vairākās valstīs, izcelsmes valstis, kurās medus iegūts, norāda uz vairāk nekā 25 g saturošu iepakojumu etiķetes;

b) Regulas (ES) Nr. 1169/2011 un jo īpaši tās 12.–15. panta piemērošanas vajadzībām ziņas, kas jānorāda saskaņā ar šā punkta a) apakšpunktu, uzskata par obligātām ziņām saskaņā ar minētās regulas 9. pantu.”.

2. pants

Grozījumi Direktīvā 2001/112/EK

Direktīvu 2001/112/EK groza šādi:

- (1) direktīvas 3. pantu groza šādi:
 - (a) ievadteikumu aizstāj ar šādu:

“Šīs direktīvas I pielikumā definētajiem produktiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1169/2011* piemēro, ievērojot šādus nosacījumus:

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1169/2011 (2011. gada 25. oktobris) par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem (OV L 304, 22.11.2011., 18. lpp.).”;

(b) panta 1. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“b) kā alternatīva a) apakšpunktā norādītajiem produktu nosaukumiem III pielikumā ir dots īpašu apzīmējumu saraksts. III pielikuma I daļā uzskaitītos apzīmējumus drīkst lietot tajā noteiktajā valodā un ar tajā paredzētajiem nosacījumiem. III pielikuma II daļā uzskaitītos apzīmējumus drīkst lietot tās Savienības dalībvalsts oficiālajā valodā, kurā produktu laiž tirgū.”;

(c) iekļauj šādu 4. punktu:

“4. Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1924/2006**, uz etiķetes tajā pašā redzamības laukā, kur norādīts šīs direktīvas I pielikuma I daļas 1. punktā minētais produktu nosaukums, var būt norāde “augļu sulām nav pievienoti cukuri”.

** Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1924/2006 (2006. gada 20. decembris) par uzturvērtības un veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem (OV L 404, 30.12.2006., 9. lpp.).”;

(d) panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

“6. Neskarot Regulas (ES) Nr. 1169/2011 22. pantu, attiecībā uz maisījumiem, kas sastāv no augļu sulas un no augļu sulas, kura iegūta no koncentrāta, un attiecībā uz augļu nektāru, kas pilnībā vai daļēji iegūts no viena vai vairākiem koncentrētiem produktiem, etiķetējumā iekļauj vārdus attiecīgi “gatavots no koncentrāta(-iem)” vai “daļēji gatavots no koncentrāta(-iem)”. Šo informāciju norāda tuvu produkta nosaukumam, tā labi izceļas uz jebkāda fona un ir ar skaidri redzamiem burtiem.”;

(2) direktīvas 6. pantu aizstāj ar šādu:

“6. *pants*

Neskarot Regulu (EK) Nr. 1333/2008, šīs direktīvas I pielikuma I daļā definēto produktu ražošanā drīkst izmantot tikai apstrādi un vielas, kas uzskaitītas minētā I pielikuma II daļā, un izejvielas, kas atbilst šīs direktīvas II pielikumā izklāstītajām prasībām. Turklāt augļu nektāri atbilst šīs direktīvas IV pielikuma noteikumiem.”;

(3) direktīvas I un III pielikumu groza saskaņā ar šīs direktīvas I pielikumu;

(4) direktīvas V pielikumā alfabēta secībā iekļauj šādu rindu:

“

Kokosrieksti (*)	<i>Cocos nucifera</i>	4,5
------------------	-----------------------	-----

”.

3. pants

Grozījumi Direktīvā 2001/113/EK

Direktīvu 2001/113/EK groza šādi:

(1) direktīvas 2. pantu groza šādi:

- (a) ievadteikumu aizstāj ar šādu:

“Šīs direktīvas I pielikumā definētajiem produktiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1169/2011* piemēro, ievērojot šādus nosacījumus:

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1169/2011 (2011. gada 25. oktobris) par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem (OV L 304, 22.11.2011., 18. lpp.).”;

- (b) panta 4. punktu svītrot;

- (c) panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

“6. Ja sēra dioksīda atlieku saturs ir lielāks par 10 mg/kg, tad, atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1169/2011 20. panta, tā klātbūtni norāda sastāvdaļu sarakstā.”;

- (2) direktīvas 4. pantu aizstāj ar šādu:

“4. pants

Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1333/2008**, šīs direktīvas I pielikumā definēto produktu ražošanā drīkst izmantot tikai sastāvdaļas, kas uzskaitītas šīs direktīvas II pielikumā, un izejvielas, kas atbilst šīs direktīvas III pielikuma prasībām.

** Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1333/2008 (2008. gada 16. decembris) par pārtikas piedevām (OV L 354, 31.12.2008., 16. lpp.).”;

- (3) direktīvas I pielikumu groza saskaņā ar šīs direktīvas II pielikumu;

- (4) direktīvas II pielikuma trešo ievilkumu aizstāj ar šādu:

“– citrusaugļu sulu, arī koncentrētu, – produktos, kas iegūti no citu veidu augļiem: tikai džemā, augstākā labuma džemā, želejā un augstākā labuma želejā.”;

- (5) direktīvas III pielikuma B daļas 1. punkta ceturto ievilkumu aizstāj ar šādu:

“– izņemot izejvielas, ko izmanto “augstākā labuma” produktu ražošanai: sēra dioksīdu (E 220) vai tā sāļus (E 221, E 222, E 223, E 224, E 226 un E 227) izmantot par ražošanas palīg līdzekli, ja I pielikuma I daļā definētajos produktos nav pārsniegts maksimālais sēra dioksīda saturs, kas noteikts Regulā (EK) Nr. 1333/2008.”.

4. pants

Grozījumi Direktīvā 2001/114/EK

Direktīvu 2001/114/EK groza šādi:

- (1) direktīvas 3. panta ievadteikumu aizstāj ar šādu:

“Šīs direktīvas I pielikumā definētajiem produktiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1169/2011* piemēro, ievērojot šādus nosacījumus:

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1169/2011 (2011. gada 25. oktobris) par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem (OV L 304, 22.11.2011., 18. lpp.).”;

- (2) direktīvas I pielikuma 3. punktā pievieno šādu apakšpunktu:
- “d) Laktozes satura samazināšana, to pārvēršot glikozē un galaktozē. Piena sastāva pārveidošana pēc šīs apstrādes ir atļauta tikai tad, ja tas ir neizdzēšami norādīts uz produkta iepakojuma tā, lai šī informācija būtu viegli saskatāma un izlasāma. Tomēr šāda norāde neatbrīvo no pienākuma attiecībā uz uzturvērtības marķējumu, kas paredzēts Regulā (ES) Nr. 1169/2011. Dalībvalstis šajā d) apakšpunktā minēto piena sastāva pārveidošanu var ierobežot vai aizliegt.”;
- (3) direktīvas II pielikuma a) punktu aizstāj ar šādu:
- “a) angļu valodā termins “evaporated milk” nozīmē I pielikuma 1. punkta b) apakšpunktā definēto produktu.”.

5. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis vēlākais līdz [OP please insert the date = 18 months after the date of entry into force of this Directive] pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmu Komisijai minēto noteikumu tekstu.

Tās piemēro minētos aktus no [OP please insert the date = 24 months after the date of entry into force of this Directive].

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsaucē.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

6. pants

Pārejas pasākumi

Produktus, kas saskaņā ar Direktīvām 2001/110/EK, 2001/112/EK, 2001/113/EK un 2001/114/EK laisti tirgū vai marķēti pirms [OP please insert the date = 24 months after the date of entry into force of this Directive], drīkst turpināt tirgot, līdz krājumi beigušies.

7. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

8. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*